

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

Grow,
Nourish,
Sustain.
Together.

2020. október 16.

Élelmezési világnap

**Neveljük, tápláljuk,
óvjuk – közösen.**

Tetteink alakítják a jövőt.

#ÉlelmezésiVilágnap

fao.org/world-food-day

A photograph of a man and a woman in a garden. The man in the foreground is wearing a wide-brimmed hat, a white face mask, and a blue quilted jacket with a 'Columbia Sportswear Company' logo. The woman behind him is wearing a pink knit hat, a white face mask, and a purple cardigan. They are standing in front of a brick wall with various plants and garden beds.

Új kihívások

Az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) megalapítása óta eltelt 75 év alatt nagy előrelépések történtek a szegénység, éhezés és alultápláltság elleni küzdelemben. A mezőgazdaság termelékenységére és az élelmezési rendszerek átalakultak. De még így is túl sok ember él kiszolgáltatott helyzetben. Több mint 2 milliárd ember nem jut rendszeresen biztonságos és tápláló ételhez. A COVID-19 járvány további kihívást jelent, ami annullálhatja az élelmezésbiztonság, táplálkozás és létbiztonság javításában elért fontos eredményeket. Itt az idő, hogy az élelmiszer-ellátási rendszereinket, a gazdaságot és a szociális védőhálót terhelő egyenlőtlenségekkel és hatékonytalanságokkal leszámoljunk. Most kell valami jobbat építeni.

A FAO 75 ÉVE

- A FAO-t 1945-ben alapították azzal a céllal, hogy javítson az emberek életén.
- Napjainkra 194 fölé emelkedett a tagországainak száma és a FAO már több mint 130 országban van jelen.
- Hiszünk abban, hogy mindenki tehet az éhezés felszámolásáért és az élelmezési rendszerek átalakításáért.

A cselekvés évtizede

Fordulóponthoz értünk a 17 globális Fenntartható Fejlődési Cél eléréséért tett erőfeszítéseinkben. A 2020-as évvel megkezdődik a globális célok megvalósításának cselekvési évtizede, hogy eltűnjön a szegénység és az éhezés, megvalósuljon bolygónk védelme és a mindenkire kiterjedő jólét. A kettes számú Cél (az éhezés felszámolása, az élelmezésbiztonság, helyes táplálkozás és a fenntartható mezőgazdaság) kiemeli, hogy az élelmezésbiztonságot a fenntartható élelmezési rendszerek által a tápláló ételhez való hozzáférés javításán keresztül kell elérni. Még sok munka vár ránk. Innovatív megoldásokra és erős partnerségekre van szükség, jobban, mint ezelőtt bármikor.

Ellenálló képesség és fenntarthatóság

A legszegényebbek 80%-a vidéken él és többségük megélhetését a mezőgazdaság adja. Hogy életük tartósan javuljon, át kell alakítani az élelmiszertermelés, -feldolgozás, -kereskedelem és -pazarlás módját, úgy, hogy a jövőben se szenvedjünk hiányt a biológiai sokféleség és a természeti erőforrások megóvása mellett.

Hosszú távra – rövid távra

A FAO a hosszú távú ellenálló képesség és a fenntarthatóság kialakításáért dolgozik, miközben rövid távú megoldásokkal is támogatja a rászoruló közösségeket, különösen azokat, akik már most is válságos helyzetben vannak az éhínség, a konfliktusok vagy betegségek miatt. Figyelemmel követi a jelentős élelmiszerimportra szoruló országokat, mint a kis, fejlődő szigetállamok, és az elsődleges exportcikkektől (pl. olaj) függő országokat is.

A koronavírus válság

A biztonságos és tápláló ételhez való hozzáférés biztosítása alapvető a COVID-19-re adott válaszban. A továbbfertőzést lassítani hivatott intézkedések életet mentettek, azonban a járványügyi korlátozások megnehezítették az egyes rászoruló családoknak az ételhez és a megélhetéshez való hozzáférést, miközben drágultak az élelmiszerek és csökkentek a fizetések az élelmezési válság sújtotta országok többségében. A FAO a családi gazdaságokkal, a köz- és magánszféra intézményeivel összefogásban dolgozott a gyors

válaszlépésen – legyen az szociális intézkedés vagy agrártámogatás.

Gyors intézkedések

- **Peruban** a FAO által továbbképzett biobanán-termesztők támogatták az iskolai étkeztetési programot, ami a gyermekeknek az otthonukban biztosított meleg étkezést.
- A FAO támogatta a **Haiti** Mezőgazdasági Minisztériumot, hogy az akut élelmiszerhiányos közösségek elvégezhesék a tavaszi mezőgazdasági munkákat és közel 50 000 súlyos helyzetben levő ember kapott zöldségmagokat és palántákat. A FAO felhívta az emberek figyelmét a vírus terjedésével járó veszélyekre és a prevenció fontosságára.
- Halászok **Spanyolország** történelmi L'Horta térségében, amit a FAO globálisan jelentős mezőgazdasági örökségi rendszernek ismert el, sms-ben vettek fel rendeléseket, amit biciklivel szállítottak ki az időseknek és a kijárási tilalom miatt az otthonaikban rekedteknek.
- **Georgia** 22 településéről jelentkezettek gazdák vészhelyzeti támogatásra, ami a zöldségek és bogyós gyümölcsök termesztésének költségét 75%-ban fedezi,

öntözőrendszerek kialakítása mellett.

- **Pakisztánban** a FAO takarmányt osztott nehéz helyzetben levő állattartóknak, erősítette ellenálló képességüket és üzleti készségeiket egy terepi iskola létrehozásával, és csepegtető öntözési és zöldségtermesztő csomagokat biztosított.
- **Ománban** a digitális technológia segítette a halkereskedőket a fizikai távolságtartásban és más járványügyi korlátozások betartásában, miután a nagyban értékesítés átkerült az online térbe – fényképpel és részletes információval szolgálva a vevőknek. A platformot a FAO szakmai támogatásával indították el mezőgazdasági hivatalnokok és az Ománi Technológia Alap, és bővítését tervezik.
- **Dél-Szudánban** a FAO átszervezte a rászoruló gazdákat célzó vetőmagosztást a COVID-19 korlátozások betartása mellett, kiiktatva a tömegrendezvényeket, mint az országos magvásár, ehelyett készpénzt biztosítva a gazdáknak, amiből közvetlenül a helyi árustól tudják beszerezni a vetőmagot.

AZ ÉLELMEZÉS HŐSEI

A családi gazdálkodók – mintegy 800 millió ember – mindig is a mezőgazdaság megújítói voltak. Ők kezelik a szántóföldek 75%-át és adják az élelmiszerek 80%-át, miközben folyamatosan alakítják módszereiket az időjárás és a kórokozók függvényében.

Az élelmezés hősei a COVID-19 járvány alatt is a frontvonalban dolgoztak, de velük voltak a nehéz körülmények dacára a termelők, feldolgozók, szállítók és kereskedők is. Az emberek többsége rájuk van utalva, mégis a kistermelők helyzete a leginkább sérülékeny egy válság esetén.

© FAO/Eduardo Soteras

Biológiai sokféleség és egyensúly

A közelmúlt eseményei, mint a koronavírus járvány, a vándorsáska és más kártevők, határozottan emlékeztetnek az emberek, állatok és a természet szoros összekapcsolódására. A FAO rövid távú prioritásai között megtalálható a közegészségügyi vészhelyzet azonnali hatásainak kezelése, de a hosszú távú válasznak a megjelenő betegségek és más kihívások alapvető okait kell céloznia, melyek összefügghetnek a biodiverzitás csökkenésével.

A fenntartható élelmiszer-ellátási láncokért

Az agroökológia lehetővé teszi, hogy úgy alakítsuk a növénytermesztést, állattartást és a tájképet, hogy ezek megélhetést biztosítsanak az ott lakóknak a biológiai sokféleség megővése mellett. Kambodzsában és Laoszban a FAO biofarmok fennmaradását támogatta, hogy a kistermelők új piacokhoz jussanak a részvételt garantáló rendszer révén. Idén a fenntartható élelmiszer-ellátási rendszerek új lökést kaptak, miután a Globális Környezetvédelmi Eszköz (GEF) és a kevésbé fejlett országok alapjai 176 millió dollárral támogatták a FAO-t a természeti erőforrások fenntartható kezelésében és a klímabarát megoldásokban. Ebből az összegből 24 projekt valósul meg Braziliától Jemenig számtalan országban.

Digitális eszközökkel a sáska ellen

Számos afrikai, ázsiai és közel-keleti országban járványügyi korlátozások léptek életbe az emberek és eszközök mozgására, épp amikor a legpusztítóbb kártevő – a vándorsáska – elleni harc feljebb kapcsoltna. A FAO ráerősített a távoli adatgyűjtésre a vándorsáskáról és bátorította az érintett országokat az eLocust3 (egy appokkal megtámogatott robosztus tablet) használatára. Az applikáció rögzíti és műholdon keresztül azonnali időben továbbítja az adatot a legtávolabbi helyekről egyenesen a nemzeti központokba és a FAO római vándorsáska információs szolgálatába. 2015 és 2020 között több mint 450 ilyen tablettel kaptak vándorsáska-megfigyelő egységeket szerte a világon amiből a FAO mobilra és GPS eszközökre optimalizált verziót is kifejlesztett.

© Globe Guide Media Inc

FÓKUSZBAN: AEROPÓNIAVAL AZ ÉTELÉRT

Több mint 30 ruandai gazda termel élelmet talaj és természetes fény nélkül, az egyre növekvő lakosság számára. Az aeropóniát hívták segítségül – a növénytermesztési módszert, ahol a gyökérzet a levegőben lóg egy magas páratartalmú közegben. Apollinaire Karegeja volt az első, aki aeropóniát alkalmazott Ruandában, és azért fogott bele, mert a baktériumok és vírusok miatt nem jutott minőségi vetőmaghoz a növényből. Az áttörést 2018-ban egy a gumósok termesztését segítő afrikai FAO projekt hozta, amely során jobb tárolási és agrárüzleti megoldásokról és a pénzügyi intézményekkel való együttműködésről tanult.

Innováció

Erősítenünk kell az innovációt a mezőgazdaságban, például a digitalizáció vagy az e-kereskedelem révén, és közben fenntarthatóbban termelni.

FAO főigazgató Csü Tong-jü a Twitteren

Egy fontos lecke, amit a FAO megtanult az elmúlt 75 évben, hogy nem elég csupán a termelés volumenét növelni. Fenntartható élelmiszer-ellátó rendszerekre van szükség, melyek elérhetővé teszik az egészséges táplálkozást mindenki – még a leginkább rászorulóknak számára is. Az innovatív technológiák, a tudomány, a kutatás és a magánszektor hozzájárulhatnak az élelmiszertermelés és -fogyasztás módjának átalakításáért az emberek, a gazdaság és bolygónk jóllétéért.

„Kéz a kézben” kezdeményezés

A FAO „Kéz a kézben” kezdeményezése egy innovatív üzleti modell, ami összehozhatja a potenciális partnereket a köz- és privát szférából, nemzetközi pénzügyi intézményekből, a tudomány és civil élet területeiről. A fogadót összeköti a támogatóval, és adatokkal és modellekkel segíti a személyre szabott megoldásokat a világ legkevésbé fejlett országaiban, a kis szigetállamokban vagy az élelmezési válsággal küzdőknél. A kezdeményezés új térinformatikai

platformja segíti az országokat a tudományos és adatokon alapuló döntéshozatalban, egyesítve több mint 20 FAO egység tudását az állategészségügytől a kereskedelemig. A platform adatok széles tárházát egyesíti és osztja kategóriákba, mint talaj, földterület, víz, éghajlat, halászat, állattartás, növénytermesztés, kereskedelem, társadalom és gazdaság. A FAO partnereitől érkező információ is elérhető, például a civil és privát szektortól és az ürügnökségektől.

Munkában a FAO

Képviselőire, számos partnerére, illetve szaktudására és az adatokhoz való hozzáférésre építve a FAO szakpolitikai és stratégiai programokat támogat globálisan és helyi szinten az élelmezésbiztonság és táplálkozás terén. Íme néhány példa:

- Tudományos és technikai szabványok, módszerek és megoldások kifejlesztése az országok számára.
- Nemzetközi egyezményekhez, konvenciókhoz szakpolitikai normák és szabványok kidolgozásában való részvétel.
- Globális adatbázisok és információs rendszerek fejlesztése és támogatása.
- Tanulmányok, jelentések kidolgozása, mint az irányadó „Az élelmezés és táplálkozás helyzete a világon.”

- A digitális eszközökhöz való hozzáférés javítása és a fenntartható mezőgazdaságot célzó innovációk kidolgozása és megosztása.
- A kapacitás-bővítés támogatása és tájékoztató kampányok.

Adatok az okos döntésekhez

A FAO adatokkal és elemzésekkel támogatja a döntéshozatalt:

- Szakértői és szakpolitikai összefoglalókat készít például a koronavírus hatásáról a létbiztonságra, az élelmezésre, az agráriumra, a piacokra, a szegénységre és a táplálkozásra.
- A Data Lab és nagy adatmennyiségek révén globális felmérések elvégzése a szakpolitikai intézkedésekről olyan területeken, mint a vészhelyzetek,

táplálkozás, szociális védőháló és ösztönzők.

- Az élelmezési és mezőgazdasági szakpolitikai döntéselemző adatbázis révén áttekintést ad szakpolitikai döntésekről, melyek a COVID-19 élelmezési és mezőgazdasági hatását hivatottak mérsékelni.
- A helyi élelmeszerárakat és a terménynaptárt egyesítő élelmeszerár-index megfigyelő és elemző eszköz segítségével tesz ajánlásokat a vetés és aratás időzítésére a járvány idején.

FÓKUSZBAN: DIGITÁLIS APP A VÍZGAZDÁLKODÁSÉRT

A FAO a spanyol telekommunikációs vállalattal, a Telefónicával partnerségben digitális szenzorokat, automata meteorológiai állomásokat és más modern és innovatív megoldásokat biztosított számos gazdának Latin-Amerikában. Együttműködésük segít a termelőknek a vízkészletek jobb kezelésében és az extrém időjárással való megküzdésben. A Telefónica Smart Agro digitális applikációja távoli érzékelők révén szolgáltat információt a gazdáknak a föld nedvességtartalmáról és -igényéről. Az appot használják burgonya- és kávétermelők Kolumbiában, gyapottermesztők Peruban és gazdák El Salvadorban. Ecuadorban az app ezen felül adatot szolgáltat például a haszonállatokról és károsanyag-kibocsátásokról.

A tetteink alakítják a jövőt

Mit tehetnek az egyes országok?

- A rászorulóknak sürgős szükségleteinek fedezése élelmiszersegély és jobb, szélesebb körű szociális védőháló révén.
- Az adatok megosztásának és használatának elősegítése.
- Azonnali lépésekkel növelni a kistermelőktől származó élelmiszer mennyiségét.
- Megalapozott szakpolitikák és jogi támogatás kialakítása a fenntartható élelmiszer-ellátási rendszerekért, többek között a táplálkozás, a tisztességes munka és a földhasználat jogi kereteinek javításával.
- Együttműködések révén ellenállóbbá tenni az élelmiszer-ellátási rendszereket a változásokkal és az éghajlati sokkokkal szemben.
- A fenntartható élelmiszer-ellátási rendszerek révén elérhetővé tenni az egészséges táplálkozást a szegények, és a tisztességes megélhetést az abban dolgozók számára.
- A betegségek kitörését megelőzendő éghajlat- és környezetbarát megoldások használata természeti erőforrásaink megővéseért, az egészséges étkezésért, az éghajlati szabályozásért és a biológiai sokféleség csökkenésének lassításáért.
- Az innováció és a digitalizáció, továbbá a digitális szakadék felszámolásának elsődlegessége.
- Válság idején mérlegelni a nem romlékony mezőgazdasági termények kormányzati felvásárlását a kistermelőktől, hogy létrejöhessenek (vagy bővüljenek) a tartalékok.
- Az egészségügyi és gazdasági válságok idején jelentősen megemelt közkiadások célozzák az élelmiszerár-ingadozás megállíthatását.
- Globális szolidaritás és nemzetközi együttműködés a kistermelők katasztrofális helyzetének elkerüléséért egyes, korlátozott pénzügyi lehetőségekkel bíró országokban

Mit tehet a magánszektor?

- A vállalatok befektethetnek a fenntartható és ellenálló élelmiszer-ellátási rendszerekbe, amelyek tisztaságát megőrzését kínálják.
- Fejleszthetnek, megoszthatnak és használhatnak technológiákat, hozzájárulva az élelmiszeri rendszerek átalakításához.
- A fenntartható táplálkozást vonzóvá és elérhetővé kell tenni a privát élelmiszeripari vállalkozásoknak.
- Törekedni kell az élelmiszerpazarlás és -vesztés csökkentésére a termelésben és feldolgozásban, vagy a fölösleges élelmiszert meg kell osztani vagy felhasználni.
- A vállalatoknak tiszteletben kell tartaniuk a nemzeti élelmiszerbiztonsági és -minőségi előírásokat, továbbá a dolgozók jólétét az élelmiszerlánc egészén, különösen a fejlődő országokban.
- A digitális szektor is támogathatja az élelmiszerlánc ellenálló képességét. Fejleszthetnek és megoszthatnak technológiákat, amik a szállításában, az időleges hiány vagy főleg illetve a kereslet-kínálat kiegyenlítésében segítenek.
- Az élelmiszeripari vállalatok, köztük az online kereskedelemre specializáltak, felkarolhatnak és megoszthatnak új technológiákat a kínálat kezelésére, főleg a romlandó termékeknél.
- Válság idején, a bankok és pénzügyi intézmények könnyíthetnek a gazdák meglévő hitelein a egyes díjak elengedésével, a határidő kitolásával és alternatív visszafizetési tervekkel.
- Nagy, stabil vállalkozások támogathatnak egyes ellátási láncokat kisebb cégeknek nyújtott, a fennmaradást segítő hitelek révén.
- Tudásuk és technológiáik nyilvános megosztásával a fenntartható élelmiszertermelést és megőrzést támogathatják. Mobil appok és digitális eszközök segíthetnek a klímaváltozás, növényi kártevők, járványok és más kihívásokkal való megküzdésben.
- Gondolva a természeti erőforrásokra kifejtett hatásukra, fenntartható megoldásokat kell alkalmazniuk.

FÓKUSZBAN: A TÚLÉLÉS TÁMOGATÁSA SZÍRIÁBAN

Szíriában a gazdáknak folyamatosan alkalmazkodniuk kell, hogy a kulcsfontosságú búzatermelés ne álljon le. Kitartottak a konfliktus, a kitelepítések és a súlyos éhezés idején. Túrniük kellett, ha nem volt vetőmag, ha eszközeiket ellopták vagy megsérültek. Tavaly a konfliktus csitulása és a megfelelő csapadék segített a búzatermesen, de a járvány miatti korlátozások 2020 tavaszán új kihívásokat hoztak. A gazdák nem utazhattak messzire, hogy állataikat legeltethessék, vásároljanak vagy eladjanak. A FAO további ENSZ szervezetek és számos donor segítségével búzavetőmagot biztosított a tavaszi vetéshez. Támogatták a gazdákat a zöldségpalánták számára melegsátrak és öntözőrendszerek kialakításában. Az osztálytermi agrár- és vállalkozói ismeretek oktatását a FAO átszervezte kisebb, szabadtéri csoportokra, ahol lehetőség volt a fizikai távolságtartásra. Az Élelmiszeri Világprogrammal együtt segítettek a vetőmagok, a műtrágya és más szükséges termékek árazásának nyomonkövetésében.

© Sasjistock

Mit tehetünk mi?

Mindenki hozzá tud járulni az éhezésmentes jövőhöz. A fenntarthatóságról válság idején sem szabad elfeledkeznünk. Dönthetünk az egészséges ételek mellett. Csökkenthetjük az élelmiszerpazarlást. Kiállhatunk a tudásmegosztás és a fenntartható és ellenálló élelmezési rendszerek, megélhetések szükségessége mellett. Együtt képesek vagyunk növekedni, táplálni és megővni bolygónkat.

© FAO/Lekha Eclairisnghe

© FAO/Luis Taco

FÓKUSZBAN: ERŐ A PARTNERSÉGBEN

Donor országok, fejlesztési bankok, civil szakértők, privát alapítványok és más ENSZ ügynökségek csak néhány példa azokra, akikkel koordinálva vagy támogatásuk révén végezte a FAO a tevékenységét. A privát szféra kulcsfontosságú volt a sáskajárás kezelésében a koronavírus járvány kezdete óta. Többek között a Mastercard Alapítvány 10 millió dollárt nyújtott a korai felismerés, irtás és biztonság támogatására.

Tények

Több mint **2 milliárd** ember nem jut rendszeresen biztonságos, tápláló és elegendő ételhez.

Mintegy **135 millió** ember **55** országban tartósan éheznek és sürgős élelmiszer és megélhetési támogatásra szorulnak.

Bolygónk népessége akár a **10 milliárd** főt is elérheti **2050**-re, jelentősen megnövelve az élelmiszerigényt.

A megtermelt élelmiszer mintegy **14%-a** kidobásra kerül évente mielőtt a nagybani piacra kerülne.

Az élelmezési rendszerek átalakítása nélkül, az **alultápláltság és rossz táplálkozás** tovább terjed **2050**-re. A következmények is súlyosbodnak a jövedelemkülönbségek, a munkanélküliség és a szolgáltatásokhoz való akadályozott hozzáférés miatt.

Világszerte több mint **3 milliárdan** élnek internetkapcsolat nélkül, főleg a vidéki és elzárt térségekben. A kistermelőknek nagyobb szüksége lenne az innovációra, technológiára, pénzügyi szolgáltatásokra és képzésekre, hogy jólétük javuljon.

Az intenzív élelmiszertermelés, kombinálva a klímaváltozással, a **biodiverzitás csökkenését** okozta. Jelenleg csupán **kilenc növényfaj** biztosítja a teljes élelmiszertermelés **66%-át**.

A helytelen táplálkozás, az ülő életmód az **elhízás terjedéséhez** vezettek, és nem csupán a fejlett, de az alacsony jövedelmű országokban is, ahol gyakran az éhezés is jelen van. **Minden kontinens érintett.**

Élelmezési világnap

Évről évre az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) október 16-án az élelmezési világnapon emlékezik meg a szervezet 1945-ös alapítására. Idén, fennállásának 75. évfordulóján, a FAO partnereivel közösen segít szerte a világon az éhezőkön, az élelmezési rendszer ellenállóvá tételén és a fenntartható megélhetéseken. A COVID-19 járvány széleskörű hatásai újból emlékeztettek bennünket a globális szolidaritás és tettek fontosságára.

FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS

Viale delle Terme di Caracalla
00153 Rome, Italy

www.fao.org/world-food-day
#ÉlelmezésiVilágnap

